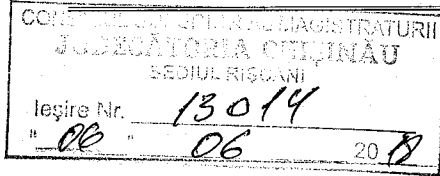

Chișinău, str. Kiev, 3 Republica Moldova
MD-2078, tel. (+373 22) 43 80 02,
tel./fax (+373 22) 43 80 02, e-mail: jrc@justice.md

Chisinau, Kiev 3, street, Republic of Moldova
MD-2078, tel. (+373 22) 43 80 02,
tel./fax (+373 22) 43 80 02, e-mail:

jrc@justice.md

Curtea Constituțională
mun. Chișinău, str. A. Lăpușeanu, 28

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani vă expediază dosarul nr. 10-342/2017 privind examinarea sesizării depuse de către petiționarul Marcel Lungu, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Anexă: Copia încheierii nr. 10-342/2017 – 6 file.

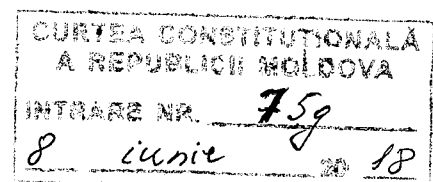
Cauza penală nr. 10-342/2017 – 342 file.

Copia sesizării - 13 file.

Judecător
Al Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani

Stella Bleșceaga

Grefier: Vasile Bivol

dosarul nr. 10-342/17
/12-ij_10-27403-13042017/

ÎNCHEIERE

privind ridicarea excepției de neconstituționalitate

mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani
Instanța de judecată în componența:
Judecătorului
cu atribuțiile judecătorului de instrucție
Grefierului
cu participarea:
Procurorilor
Petiționarului
Reprezentantului petiționarului, avocatului
Reprezentantului părții interesate

31 mai 2018

Aureliu Postică
Vasile Bivol

Ruslan Toma, Mihai Uglea, Ion Tețcu
Marcel Lungu
Iurie Bargan
Sergiu Cheptea

examinând în ședință judiciară publică plîngerea avocatului Iurie Bargan, în interesele petiționarului Marcel Lungu, înaintată în baza art.313 Cod procedură penală, cu privire la declararea nulității ordonanței de pornire a urmăririi penale în baza art. 190 alin.(5) Cod penal, emise de Procuratura Anticorupție, în cauza penală nr. 2017978070, -

A C O N S T A T A T:

La 11.04.2017 în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a parvenit spre examinare plîngerea avocatului Iurie Bargan, în interesele petiționarului Marcel Lungu, înaintată în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, cu privire la declararea nulității ordonanței de pornire a urmăririi penale, în baza art. 190 alin.(5) Cod penal, adoptată în data de 28.02.2017 de procurorul în Procuratura Anticorupție, Eugeniu Rurac, în cauza penală nr. 2017978070.

În ședința de judecată din 25.05.2018, petiționarul Marcel Lungu a înaintat cererea prin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale în vederea efectuării controlului constituționalității unor prevederi ale art. 275 pct.8) Cod de procedură penală.

Potrivit sesizării anexate, autorul acesteia invocă faptul că, articolul 275 pct.8 din Codul de procedură penală, în redacția în vigoare la data întocmirii sesizării,

"Urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care (...) în privința unei persoane există o hotărâre neanulată de neîncepere a urmăririi penale sau de încetare a urmăririi penale pe aceleași acuzații",

și anume sintagma **"în privința unei persoane"** din această normă, este neconstituțională sub aspectul lipsei unei clarități de procedură, referitor la cercul persoanelor vizate în art.275 pct.8 al Codului de procedură penală. Omisiunea reglementării statutului procesual al persoanelor care cad sub incidența prevederilor date vine în contradicție cu principiile constituționale, limitând drepturile și libertățile cetățeanului. Lipsa reglementărilor contravine prevederilor articolelor 4, 16, 20, 21, 23, 53 și 54 din Constituția Republicii Moldova.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, petiționarul a invocat faptul că:

Pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, se află dosarul inițiat de avocatul Iurie Bargan în interesele lui Lungu Marcel privind anularea ordonanței procurorului în Procuratura Anticorupție, Eugeniu Rurac, din 28 februarie 2017 privind începerea urmăririi penale pe cauza penală nr.2017978070.

Temei de inițiere a cauzei judiciare, a servit faptul că la 28 februarie 2017 de către Procuratura Anticorupție a fost pornită și cauza nr.2017978070 în baza indicilor elementelor de infracțiune prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal, pe faptul însușirii unui complex de bunuri imobile la licitația din 20 martie 2015 și 07 mai 2015, pe care Lungu Marcel are calitatea de învinuit.

Anterior datei de 28 februarie 2017 când a fost emisă ordonanța de către Procuratura Anticorupție privind începerea urmăririi penale, la 03 august 2015 Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale a inițiat o cauză penală în baza Actului inspectării economico-financiare a agentului economic, care, referitor la înstrăinarea la licitația din 20 martie 2015 și 07 mai 2015 a complexului de bunuri a concluzionat, că licitația din 2015, urma a fi organizată conform Regulamentului privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 136 din 10 februarie 2009, dar nu potrivit Legii insolvenței, ceea ce ar fi asigurat un acout mai mic, un termen mai mare de înregistrare a participanților, decât cel prevăzut de Legea insolvenței.

În cadrul cauzei penale nr.201392419, prin ordonanțele organului de urmărire penală din 09 august 2016 s-a dispus efectuarea percheziției la domiciliul petiționarului, iar prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău nr. 11-2915/2015 din 10 august 2016 s-a autorizat efectuarea percheziției.

La 18 august 2016 a fost efectuată percheziția la oficiul și domiciliul petiționarului, fiind întocmite procesele-verbale privind efectuarea perchezițiilor din aceeași dată și ridicate actele privind activitatea întreprinderii gestionată de petiționar.

După efectuarea perchezițiilor, în cadrul cauzei penale gestionată de Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale cu nr.2013928419, Lungu Marcel a fost audiat, fiind prezentate declarațiile de rigoare și întocmit procesul-verbal de audiere, iar ulterior actele ridicate în cadrul perchezițiilor din 18 august 2016 au fost restituite.

La 21 noiembrie 2016 Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale a emis ordonanța privind încetarea urmăririi penale pe 3 fapte, inclusiv pe faptul abuzului de serviciu și neglijenței în serviciu comise de factorii de decizie ai întreprinderii la înstrăinarea complexului de bunuri imobile.

În motivarea soluției sale, organul de urmărire penală din cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale a concluzionat că în cumulul probelor administrate la dosar și investigate, denotă că la anunțarea și organizarea licitației de vânzare a complexului de bunuri imobile, corect a fost aplicată Legea insolvenței, aceasta fiind o normă specială, aplicarea căreia este obligatorie în procesul de insolvență, iar concluziile precum că licitația urma a fi efectuată în baza Regulamentului privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 136 din 10 februarie 2009, nu s-au confirmat.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 09 februarie 2017, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2017, s-a respins plângerea și s-a menținut ordonanța Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale din 21 noiembrie 2016 privind încetarea urmăririi penale.

Ulterior, la 28 februarie 2017, deși era în vigoare ordonanța PCCOCS din 21 noiembrie 2016 privind încetarea urmăririi penale, menținută prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 07 februarie 2017, Procuratura Anticorupție a început cauza penală nr.2017978070 în baza indicilor elementelor de infracțiune prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal, pe faptul însușirii prin aceeași licitație din 20 martie 2015 și 07 mai 2015 a aceluiași complex de bunuri imobile. La 16 martie 2017 subsemnatul a fost pus sub învinuire.

La 20 martie 2017 ordonanța din 28 februarie 2017 a fost contestată cu plângere la procurorul ierarhic superior, iar la 11 aprilie 2017 a fost înaintată plângerea în Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

Petiționarul a contestat ordonanța de începere a urmăririi penale, inițiată de Procuratura Anticorupție la 28 februarie 2017, solicitând anularea acesteia în baza temeiului prevăzut de art.275 pct.8) Cod de procedură penală - în privința unei persoane există o hotărâre neanulată de neîncepere a urmăririi penale sau de încetare a urmăririi penale pe aceleași acuzații.

Astfel, temeiul prevăzut de art.275 pct.8 Cod de procedură penală, anume sintagma "în privința persoanei", nu face o claritate, aceasta fiind interpretată doar în sens îngust, pe când aceasta trebuie să fie redactată astfel, încât norma să aibă o suficientă claritate și previzibilitate, în partea ce ține de cercul de persoane în favoarea cărora poate fi interpretată norma procesual- penală, adică cadrului legal să fie coerent, previzibil, pertinent, iar sintagma "în privința persoanei" să aibă o redactare și interpretare în sens larg.

În acest caz, prin prisma jurisprudenței CEDO, care prin hotărârea *Deweer contra Belgiei, nr. 6903/75 din 27 februarie 1980*, a concluzionat că orice act procedural în cadrul cauzei penale, în care este vizată persoana, se consideră ca un act de acordare a statutului procedural.

În hotărârea sa, CEDO a reiterat că "noțiunea de "acuzație " în materie penală, la care face referire art. 6 din Convenție, are un caracter autonom, care ignoră și combat definițiile din dreptul intern. Acuzația se definește ca notificarea oficială emanând de la autoritatea competentă, a unei presupuneri de a fi comis o infracțiune. Notificarea nu trebuie să aibă o anumită formă, având acest caracter orice act implicit, care emană de la autoritatea de stat și- care produce efecte importante asupra situației persoanei, conținând o acuzație penală implicită".

La caz, existând ordonanța de efectuare a percheziției din 09 august 2016, încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 10 august 2016 și procesul-verbal de efectuare a percheziției din 18 august 2016, rezultă, că prin prisma jurisprudenței CEDO, petiționarului implicit i s-a acordat calitate procedurală pe dosarul penal pe faptul organizării licitației din 20 martie 2015 și 07 mai 2015, fiind suspectat de comiterea încălcărilor la procedura de organizare a licitației, care a fost încetat prin ordonanța Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale din 21 noiembrie 2016.

Astfel, situația descrisă în speță, cade sub incidența principiului *non bis in idem*, deși aparent persoana subsemnatului nu este vizată în dispozitivul ordonanței de încetare a urmăririi penale din 21 noiembrie 2016, ci fiind regăsite aspecte de fapt legate de înstrăinarea bunurilor imobile la licitația din 20 martie 2015 și 07 mai 2015.

Reieșind din jurisprudența CEDO, Curtea a menționat că art.4 al Protocolului 7 trebuie să fie înțeles în sensul că interzice urmărirea penală sau judecarea unei persoane pentru o infracțiune în măsura în care aceasta are la origine fapte identice sau fapte care sunt în mod substanțial aceleași și care au mai fost obiect de examinare în altă cauză penală care a finalizat cu emiterea hotărârii de încetare a urmăririi penale.

Totodată, este de menționat că noțiunea de *acuzație în materie penală* trebuie înțeleasă în sensul articolului 6 § 1 din Convenție și poate fi definit drept „notificarea oficială, venită din partea autorității competente, privind suspiciunea referitoare la comiterea unei fapte penale", definiție care depinde, de asemenea, de existența sau lipsa unor „repercusiuni importante pentru situația (persoanei)" (*Ibrahim și alții v. Regatul Unit*, MC hotărârea din 13 septembrie 2016, §249; *Simeonovi v. Bulgaria*, [MC], hotărârea din 12 mai 2017. §110).

În viziunea petiționarului, sintagma "în privința unei persoane" din prevederile art.275 pct.8 al Codului de procedură penală sunt în contradicție cu prevederile art.4, 16, 20, 21, 23, 53 și 54 din Constituția Republicii Moldova, respectiv sunt neconstituționale și aduc atingere drepturilor și libertăților constituționale ale învinutului.

În acest sens, petiționarul înaintează sesizarea adresată Curții Constituționale, întocmită în ordinea art. 135 alin.(1) lit.a), g) din Constituție, privind ridicarea excepției de

neconstituționale și efectuarea controlului constituționalității a sintagmei "în privința persoanei" din prevederile art.275 pct.8 din Codul de procedură penală sub aspectul lipsei unei clarități a cercului persoanelor vizate în art.275 pct.8 al Codului de procedură penală.

Omisiunea reglementării statutului procesual al persoanelor care cad sub incidența prevederilor date vine în contradicție cu principiile constituționale, limitând drepturile și libertățile cetățeanului. Lipsa reglementărilor contravine prevederilor articolelor 4, 16, 20, 21, 23, 53 și 54 din Constituția Republicii Moldova.

În ședința de judecată, petiționarul Marcel Lungu a susținut cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, solicitând sesizarea Curții Constituționale în vederea efectuării controlului constituționalității unor prevederi ale art. 275 pct.8) Cod de procedură penală.

În ședința de judecată, reprezentantul părții interesate, Sergiu Cheptea, a solicitat respingerea sesizării privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

În ședința de judecată, procurorii Ruslan Toma și Mihai Uglea au solicitat respingerea sesizării privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, invocând tergiversarea neîntemeiată a examinării plîngerii de către petiționar.

Analizând argumentele invocate de către petiționar, studiind cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, audiind opiniile participanților la proces, instanța în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, constată că aceasta este întemeiată urmând a o admite, din raționamentele expuse mai jos:

Conform prevederilor art. 7 alin.(3) CPP - dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.

Conform hotărârii Curții Constituționale nr.15 din 06.05.1997 cu privire la interpretarea art.135 al.1 lit.g) din Constituția Republicii Moldova, excepția de neconstituționalitate exprimă o legătură organică, logica între problema de constituționalitate și fondul litigiului principal. Ea poate fi invocată ca incident din inițiativa părților sau din oficiu de către instanța de judecată. Elementele principale ale excepției de neconstituționalitate sînt: necesitatea efectuării unui control de neconstituționalitate; existența raportului triunghiular între partea aflată în proces, ale cărei drepturi sau interese au fost eventual lezate printr-o normă neconstituțională, instanța de judecată, în fața căreia se invocă neconstituționalitatea și Curtea Constituțională chemată să soluționeze excepția de neconstituționalitate; obiectul excepției de neconstituționalitate.

Astfel, se constată faptul că de către petiționar a fost ridicată o excepție de neconstituționalitate în fața instanței judecătorești, prin urmare instanța, în conformitate cu prevederile pct. 4 a Hotărârii nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova și anume: *Judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:* (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

Totodată este de remarcat că în conformitate cu art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția RM, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

În această ordine de idei, instanța reține faptul că, norma vizată, și anume art. 275 pct.8) Cod de procedură penală, constituie obiectul controlului constituționalității prin prisma art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția RM și pct. 82 al Hotărârii nr. 2 din 09.02.2016.

Instanța de judecată atestă cu certitudine că, la moment nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate – art. 275 pct.8) Cod de procedură penală.

La fel, instanța de judecată constată că, în conformitate cu pct. 82 al Hotărârii nr. 2 din 09.02.2016 sesizarea înaintată de către petiționarul Marcel Lungu întrunește condiția ca normele solicitate pot fi supuse controlului constituționalității, or aceste chestiuni au tangență directă cu soluționarea cauzei penale.

Tangența legată de soluționarea cauzei penale și relevanța verificării constituționalității normei criticate vine în contextul poziției procurorului, care, în procesul examinării de către judecătorul de instrucție a legalității ordonanței de pornire a urmăririi penale din 28.02.2017, și-a exprimat poziția că, în cadrul cauzei penale nr. 2013928419, încetată de procurorul PCCOCS Vladimir Moșneaga, prin ordonanța din 21.11.2016, petiționarul Marcel Lungu nu a avut statut procesual de bănuț/invinuit, figurînd doar în calitate de martor, prin urmare această hotărâre nu l-a vizat în nici un mod și nu i-a afectat careva drepturi sau libertăți.

În conformitate cu prevederile art. 7 alin. (6) Cod de procedură penală- hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sînt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

În același sens instanța reține că în conformitate cu pct. 81) al Hotărârii nr. 2 din 09.02.2016 - în momentul acceptării excepției de neconstituționalitate, judecătorul dispune, prin încheiere, suspendarea procesului. Curtea reține că suspendarea procesului până la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate este necesară pentru a exclude aplicarea normelor contrare Constituției la soluționarea unei cauze.

Potrivit pct. 84 al Hotărârii sus-menționate - În cauza *Ivanciuc v. Romania* (decizia nr.18624/03) fiind invocat refuzul instanței de judecată de a sesiza Curtea Constituțională cu o excepție de neconstituționalitate, Curtea Europeană a menționat: „Este conform funcționării unui asemenea mecanism faptul că judecătorul verifică dacă poate sau trebuie să depună o cerere preliminară, asigurându-se că aceasta trebuie să fie rezolvată pentru a permite să se soluționeze litigiul pe care este chemat să-l cunoască. Acestea fiind zise, nu este exclus ca, în unele circumstanțe, refuzul exprimat de o instanță națională, chemată să se pronunțe în ultimă instanță, ar putea aduce atingere principiului echității procedurii, așa cum este enunțat la articolul 6 § 1 al Convenției, în special atunci când un asemenea refuz este atins de arbitrar (*Coëme și alții v. Belgia*, nr. 32492/96, 32547/96, 32547/96, 32548/96, 33209/96 și 33210/96, § 114, CEDO 2000-VII și *Wynen v. Belgia*, nr. 32576/96, § 41, CEDO 2002-VIII)”.

Curtea a reținut că, prin ignorarea excepției de neconstituționalitate și rezolvarea litigiului fără soluționarea prealabilă a excepției de către instanța de contencios constituțional, judecătorul ordinar ar dobîndi prerogative improprii instanței judecătorești. Având în vedere cele menționate, orice instanță judiciară chemată să soluționeze un litigiu, în ipoteza unei îndoieli cu privire la constituționalitatea unei dispoziții, are atât puterea, cât și obligația să se adreseze Curții Constituționale.

Urmare a celor indicate, instanța găsește necesar de a admite ca fiind întemeiată sesizarea petiționarului Marcel Lungu prin care a invocat excepția de neconstituționalitate a art. 275 pct.8) Cod de procedură penală, în temeiul articolelor 4, 16, 20, 21, 23, 53 și 54 din Constituția R. Moldova.

Prin prisma celor enunțate, instanța de judecată consideră necesar de a suspenda examinarea plîngerii avocatului Iurie Bargan în interesele lui Marcel Lungu, înaintată în baza art.313 Cod procedură penală.

În temeiul celor expuse și conducându-se de prevederile art.7, 41, 313 Cod de procedură penală, art. 135 din Constituția RM, Hotărârea nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, instanța de judecată –

DISPUNE :

A admite cererea petiționarului Marcel Lungu prin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale în vederea efectuării controlului constituționalității unor prevederi ale art. 275 pct.8) Cod de procedură penală, în temeiul articolelor 4, 16, 20, 21, 23, 53 și 54 din Constituția R. Moldova.

A ridica excepția de neconstituționalitate înaintată de petiționarul Marcel Lungu pentru controlul constituționalității prevederilor art. 275 pct.8) Cod de procedură penală, în temeiul articolelor 4, 16, 20, 21, 23, 53 și 54 din Constituția R. Moldova.

A suspenda examinarea plângerii avocatului Iurie Bargan în interesele petiționarului Marcel Lungu, înaintată în baza art.313 Cod procedură penală.

A remite conform competenței Curții Constituționale sesizarea depusă de către petiționarul Marcel Lungu privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cadrul examinării plângerii avocatului Iurie Bargan în interesele lui Marcel Lungu, în baza art. 313 CPP, împotriva acțiunilor procurorului.

Încheierea separat nu se supune nici unei căi de atac, dar poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

Judecător de instrucție

Aureliu Postică

287

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu, 28
mun. Chișinău, MD-2004,
Republica Moldova

SESIZARE

privind excepția de neconstituționalitate

(prezentată în conformitate cu art.135 alin.(1) lit.a), g) din Constituție)

AUTORUL SESIZĂRII:

Nume: Lungu

Prenume: Marcel

Funcția: administrator autorizat

Adresa: MD-2001, str. Tighina, 49, of.3, mun. Chișinău, Republica Moldova;

Tel: 069200829; e-mail: lungumarcel.insolv@gmail.com

II. OBIECTUL SESIZĂRII

11. Prezenta sesizare are drept obiect de exercitare a controlului constituționalității prevederilor art.275 pct.8) din Codul de procedură penală, care nu are o suficientă claritate și previzibilitate, în partea ce ține de cercul de persoane în favoarea cărora poate fi interpretată norma procesual-penală, lipsa cadrului legal coerent, previzibil și pertinent.

"Urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care (...) în privința unei persoane există o hotărâre neanulată de neîncepere a urmăririi penale sau de încetare a urmăririi penale pe aceleași acuzații".

Prevederile legale actuale nu fac o claritate de procedură, referitor la cercul persoanelor vizate în art.275 pct.8 al Codului de procedură penală, or, omisiunea de reglementare a calității procesuale a persoanelor care cad sub incidența prevederilor date vine în contradicție cu principiile constituționale, limitând drepturile și libertățile cetățeanului. Lipsa reglementărilor necesare clare, care să asigure o identificare concretă a cercului de persoane care ar putea face uz de dreptul prevăzut de norma dată, sunt în contradicție cu prevederile art.4, 16, 20, 21, 23, 53 și 54 din Constituția Republicii Moldova.

III. CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

12. De fapt, pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, se află dosarul inițiat de avocatul Iurie Bargan în interesele lui Lungu Marcel privind anularea ordonanței procurorului în Procuratura Anticorupție, Eugeniu Rurac, din 28 februarie 2017 privind începerea urmăririi penale pe cauza penală nr.2017978070.

Temei de inițiere a cauzei judiciare, a servit faptul că la 28 februarie 2017 de către Procuratura Anticorupție a fost pornită și cauza nr.2017978070 în baza indicilor elementelor de infracțiune prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, pe faptul însușirii unui complex de bunuri imobile la licitația din 20 martie 2015 și 07 mai 2015, pe care Lungu Marcel are calitatea de învinuit.

Anterior datei de 28 februarie 2017 când a fost emisă ordonanța de către Procuratura Anticorupție privind începerea urmăririi penale, la 03 august 2015 Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale a inițiat o cauză penală în baza Actului inspectării economico-financiare a agentului economic, care, referitor la înstrăinarea la licitația din 20 martie 2015 și 07 mai 2015 a complexului de bunuri a concluzionat, că licitația din 2015, urma a fi organizată conform Regulamentului privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.136 din 10 februarie 2009, dar nu potrivit Legii insolvenței, ceea ce ar fi asigurat un acout mai mic, un termen mai mare de înregistrare a participanților, decât cel prevăzut de Legea insolvenței.

În cadrul cauzei penale nr.201392419, prin ordonanțele organului de urmărire penală din 09 august 2016 s-a dispus efectuarea percheziției la domiciliul petiționarului, iar prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău nr.11-2915/2015 din 10 august 2016 s-a autorizat efectuarea percheziției.

La 18 august 2016 a fost efectuată percheziția la oficiul și domiciliul petiționarului, fiind întocmite procesele-verbale privind efectuarea perchezițiilor din aceeași dată și ridicate actele privind activitatea întreprinderii gestionată de petiționar.

După efectuarea perchezițiilor, în cadrul cauzei penale gestionată de Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauzei Speciale cu nr.2013928419, Lungu Marcel a fost audiat, fiind prezentate declarațiile de rigoare și întocmit procesul-verbal de audiere, iar ulterior actele ridicate în cadrul perchezițiilor din 18 august 2016 au fost restituite.

La 21 noiembrie 2016 Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale a emis ordonanța privind încetarea urmăririi penale pe 3 fapte, inclusiv pe faptul abuzului de serviciu și neglijenței în serviciu comise de factorii de decizie ai întreprinderii la înstrăinarea complexului de bunuri imobile.

În motivarea soluției sale, organul de urmărire penală din cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauzei Speciale a concluzionat că în cumulul probelor administrate la dosar și investigate, denotă că la anunțarea și organizarea licitației de vânzare a complexului de bunuri imobile, corect a fost aplicată Legea insolvenței, aceasta fiind o normă specială, aplicarea căreia este obligatorie în procesul de insolvență, iar concluziile precum că licitația urma a fi efectuată în baza Regulamentului privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.136 din 10 februarie 2009, nu s-au confirmat.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 09 februarie 2017, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2017, s-a respins plângerea și s-a menținut ordonanța Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale din 21 noiembrie 2016 privind încetarea urmăririi penale.

Ulterior, la 28 februarie 2017, deși era în vigoare ordonanța PCCOCS din 21 noiembrie 2016 privind încetarea urmăririi penale, menținută prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 07 februarie 2017, Procuratura Anticorupție a început cauza penală nr.2017978070 în baza indicilor elementelor de infracțiune prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, pe faptul

înșuririi prin aceeași licitație din 20 martie 2015 și 07 mai 2015 a aceluiși complex de bunuri imobile. La 16 martie 2017 subsemnatul a fost pus sub învinuire.

La 20 martie 2017 ordonanța din 28 februarie 2017 a fost contestată cu plângere la procurorul ierarhic superior, iar la 11 aprilie 2017 a fost înaintată plângerea în Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

Petiționarul a contestat ordonanța de începere a urmăririi penale, inițiată de Procuratura Anticorupție la 28 februarie 2017, solicitând anularea acesteia în baza temeiului prevăzut de art.275 pct.8) Cod de procedură penală - *în privința unei persoane există o hotărâre neanulată de neîncepere a urmăririi penale sau de încetare a urmăririi penale pe aceleași acuzații.*

Astfel, temeiul prevăzut de art.275 pct.8 Cod de procedură penală, anume sintagma "în privința persoanei", nu face o claritate, aceasta fiind interpretată doar în sens îngust, pe când aceasta trebuie să fie redactată astfel, încât norma să aibă o suficientă claritate și previzibilitate, în partea ce ține de cercul de persoane în favoarea cărora poate fi interpretată norma procesual-penală, adică cadrului legal să fie coerent, previzibil, pertinent, iar sintagma "în privința persoanei" să aibă o redactare și interpretare în sens larg.

În acest caz, prin prisma jurisprudenței CEDO, care prin hotărârea *Deweer contra Belgiei, nr.6903/75 din 27 februarie 1980*, a concluzionat că orice act procedurat în cadrul cauzei penale, în care este vizată persoana, se consideră ca un act de acordare a statutului procedural.

În hotărârea sa, CEDO a reiterat că *"noțiunea de "acuzație" în materie penală, la care face referire art.6 din Convenție, are un caracter autonom, care ignoră și combat definițiile din dreptul intern. Acuzația se definește ca notificarea oficială emanând de la autoritatea competentă, a unei presupuneri de a fi comis o infracțiune. Notificarea nu trebuie să aibă o anumită formă, având acest caracter orice act implicit, care emană de la autoritatea de stat și care produce efecte importante asupra situației persoanei, conținând o acuzație penală implicită"*.

La caz, existând ordonanța de efectuare a percheziției din 09 august 2016, încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 10 august 2016 și procesul-verbal de efectuare a percheziției din 18 august 2016, rezultă, că prin prisma jurisprudenței CEDO, petiționarului implicit i s-a acordat calitate procedurală pe dosarul penal pe faptul organizării licitației din 20 martie 2015 și 07 mai 2015, fiind suspectat de comiterea încălcărilor la procedura de organizare a licitației, care a fost încetat prin ordonanța Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale din 21 noiembrie 2016.

Astfel, situația descrisă în speță, cade sub incidența principiului *non bis in idem*, deși aparent persoana subsemnatului nu este vizată în dispozitivul ordonanței de încetare a urmăririi penale din 21 noiembrie 2016, ci fiind regăsite aspecte de fapt legate de înstrăinarea bunurilor imobile la licitația din 20 martie 2015 și 07 mai 2015.

Reieșind din jurisprudența CEDO, Curtea a menționat că art.4 al Protocolului 7 trebuie să fie înțeles în sensul că interzice urmărirea penală sau judecarea unei persoane pentru o infracțiune în măsura în care aceasta are la origine fapte identice sau fapte care sunt în mod substanțial aceleași și care au mai fost obiect de examinare în altă cauză penală care a finalizat cu emiterea hotărârii de încetare a urmăririi penale.

Totodată, este de menționat că noțiunea de „acuzație în materie penală” trebuie înțeleasă în sensul articolului 6 § 1 din Convenție și poate fi definit drept „notificarea oficială, venită din partea autorității competente, privind suspiciunea referitoare la comiterea unei fapte penale”, definiție care depinde, de asemenea, de existența sau lipsa unor „repercusiuni importante pentru situația (persoanei)” (*Ibrahim și alții v. Regatul Unit*, [MC], hotărârea din 13 septembrie 2016, §249; *Simeonovi v. Bulgaria*, [MC], hotărârea din 12 mai 2017, §110).

IV. EXPUNEREA PRETINSEI SAU PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

13. În opinia autorului sesizării, articolul 275 pct.8 din Codul de procedură penală, în redacția în vigoare la data întocmirii prezentei sesizări,

"Urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care (...) în privința unei persoane există o hotărâre neanulată de neîncepere a urmăririi penale sau de încetare a urmăririi penale pe aceleași acuzații",

și anume sintagma **"în privința unei persoane"** din această normă, este neconstituțională sub aspectul lipsei unei clarități de procedură, referitor la cercul persoanelor vizate în art.275 pct.8 al Codului de procedură penală. Omisiunea reglementării statutului procesual al persoanelor care cad sub incidența prevederilor date vine în contradicție cu principiile constituționale, limitând drepturile și libertățile cetățeanului. Lipsa reglementărilor contravine prevederilor articolelor 4, 16, 20, 21, 23, 53 și 54 din Constituția Republicii Moldova.

14. Cu privire la admisibilitatea excepției de neconstituționalitate

14.1. Având în vedere faptul că excepția de neconstituționalitate constituie o procedură de inițiere de instanța de judecată, la inițiativa părților sau din oficiu, a controlului conformității unei legi sau a altui act normativ cu normele constituționale, ea reflectă existența raportului tripartit între partea aflată în proces, instanța de judecată în fața căreia se invocă neconstituționalitatea, și Curtea Constituțională, menită să soluționeze excepțiile de neconstituționalitate.

Potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr.2 din 09 februarie 2016 privind interpretarea articolului 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, a fost prevăzută procedura de exercitare, de către Curtea Constituțională, a controlului constituționalității legilor, cu întrunirea cumulativă a condițiilor, raportate la speța cauzei:

- 1) este prezentă o incertitudine privind constituționalitatea legii. La caz, articolul 275 pct.8 din Codul de procedură penală este norma care urmează a fi aplicată la examinarea cauzei aflată pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani;
- 2) potrivit articolului 135 alin.(1) lit.a) din Constituția Republicii Moldova, Codul de procedură penală poate constitui obiect al excepției de neconstituționalitate;
- 3) excepția de neconstituționalitate este ridicată de către partea în proces, al căror drepturi și interese pot fi afectate prin aplicarea unei norme neconstituționale la examinarea cauzei. La caz, excepția de neconstituționalitate este ridicată de petiționar;
- 4) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale, care are ca obiect prevederea contestată

14.2. Verificarea constituționalității normei contestate ține de competența exclusivă a Curții Constituționale. Instanța de judecată nu este în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât în cazul neîntrunirii condițiilor menționate. Instanța de judecată, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea normelor, este obligată să sesizeze Curtea Constituțională.

Prin aceeași Hotărâre a Curții Constituționale, nr.2 din 09 februarie 2016, prin care s-a examinat sesizarea Curții Supreme de Justiție depusă la 09 decembrie 2015, în temeiul art.135 alin.(1) lit.b) din Constituție, art.25 lit.d) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art.38 alin.(1) lit.d) din Codul jurisdicției constituționale Înalta Curtea a hotărât, că:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelor Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, **instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;**

- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauzei se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii condițiilor enumerate mai sus.

15. Cu privire la neconstituționalitatea sintagmei "în privința unei persoane" din articolului 275 pct.8 din Codul de procedură penală.

15.1. Prevederi relevante din Constituția Republicii Moldova:

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nicio lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 16

Egalitatea

(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 21

Prezumția nevinovăției

Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 53

Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică

(1) Persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

(2) Statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvârșite în procesele penale de către organele de anchetă și instanțele judecătorești.

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

15.2. Prevederi relevante ale Convenției Europene a Drepturilor Omului:

Preambul

Guvernele semnatare, membre ale Consiliului Europei, (...) hotărâte, în calitatea lor de guverne ale statelor europene animate de același spirit și având un patrimoniu comun de idealuri și de tradiții politice, de respect al libertății și de preeminență a dreptului, să ia primele măsuri menite să asigure garantarea colectivă a anumitor drepturi enunțate în Declarația Universală, au convenit asupra celor ce urmează:

Articolul 1

Obligația de a respecta drepturile omului

Înaltele Părți contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în titlul I al prezentei Convenții;

Articolul 6

Dreptul la un proces echitabil

Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Articolul 13

Dreptul la un recurs efectiv

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

15.3. Prevederi relevante ale Declarației Universale a Drepturilor Omului:

Articolul 8

Orice persoană are dreptul la satisfacția efectivă din partea instanțelor juridice naționale competente împotriva actelor care violează drepturile fundamentale ce-i sunt recunoscute prin constituție sau lege.

15.4. Prevederi relevante ale Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale

Articolul 6

Dreptul la un proces echitabil

(1) Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

(2) Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită.

Articolul 13

Dreptul la un recurs efectiv

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

Articolul 18

Limitarea folosirii restrîngerii drepturilor

Restrîngerile care, în termenii prezentei convenții, sunt aduse respectivelor drepturi și libertăți nu pot fi aplicate decât în scopul pentru care ele au fost prevăzute.

15.5. Prevederi relevante din Protocolul nr.7 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale

Articolul 4

Dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori

(1) Nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicțiile aceluiași stat pentru săvârșirea infracțiunii pentru care a fost deja achitat sau condamnat printr-o hotărâre definitivă conform legii și procedurii penale ale acestui stat.

15.6. Prevederi relevante din Codul de procedură penală:

Articolul 1

Noțiunea și scopul procesului penal

(1)...

(2) Procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de

răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată”.

Articolul 2
Legea procesuală penală

- (1)...
- (2)...

(3) Constituția Republicii Moldova are supremație asupra legislației procesuale penale naționale. Nicio lege care reglementează desfășurarea procesului penal nu are putere juridică dacă este în contradicție cu Constituția.

- (4)...

(5) În desfășurarea procesului penal nu pot avea putere juridică legile și alte acte normative care anulează sau limitează drepturile și libertățile omului, încalcă independența judecătorească, principiul contradictorialității, precum și contravin normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 7
Legalitatea procesului penal

(1) Procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod.

(2) Dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale.

(3) Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.

(4) Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța stabilește că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor legale și este expusă într-un act juridic care nu poate fi supus controlului constituționalității, instanța va aplica în direct legea.

(5) Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța stabilește că norma juridică națională ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte, instanța va aplica reglementările internaționale în direct, motivând hotărârea sa și informând despre aceasta autoritatea care a adoptat norma națională respectivă și Curtea Supremă de Justiție.

(6) Hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sînt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

(7) Hotărârile explicative ale Plenului Curții Supreme de Justiție în chestiunile privind aplicarea prevederilor legale în practica judiciară au caracter de recomandare pentru organele de urmărire penală și instanțele judecătorești.

(8) Hotărârile definitive ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt obligatorii pentru organele de urmărire penale, procurori și instanțele de judecată.

Articolul 8.
Prezumția nevinovăției

(1) Persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atîta timp cît vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar

public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă.

(2) Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa.

(3) Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

Articolul 9.

Egalitatea în fața legii și a autorităților

(1) Toți sunt egali în fața legii, a organelor de urmărire penală și a instanței de judecată fără deosebire de sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.

(2) Condițiile speciale de urmărire penală și judecare față de anumite categorii de persoane care beneficiază, conform legii, de un anumit grad de imunitate se asigură în baza prevederilor Constituției, tratatelor internaționale, prezentului cod și altor legi.

Articolul 10.

Respectarea drepturilor, libertăților și demnității umane

(1) Toate organele și persoanele participante la procesul penal sunt obligate să respecte drepturile, libertățile și demnitatea persoanei.

(2) Limitarea temporară a drepturilor și libertăților persoanei și aplicarea de către organele competente a măsurilor de constrângere față de ea se admit numai în cazurile și în modul strict prevăzute de prezentul cod.

(3) În desfășurarea procesului penal, nimeni nu poate fi supus la tortură sau la tratamente cu cruzime, inumane ori degradante, nimeni nu poate fi deținut în condiții umilitoare, nu poate fi silit să participe la acțiuni procesuale care lezează demnitatea umană.

(3¹) Sarcina probațiunii neaplicării torturii și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante îi revine autorității în a cărei custodie se află persoana privată de libertate, plasată la dispoziția unui organ de stat sau la indicația acestuia, sau cu acordul ori consimțământul său tacit.

(4) Orice persoană este în drept să-și apere prin orice mijloc neinterzis de lege drepturile, libertățile și demnitatea umană, lezate sau limitate nelegitim în cursul procesului penal.

(5) Prejudiciul cauzat drepturilor, libertăților și demnității umane în cursul procesului penal se repară în modul stabilit de lege.

Articolul 22

Dreptul de a nu fi urmărit sau judecat de mai multe ori

(1) Nimeni nu poate fi urmărit penal sau judecat pentru săvârșirea faptei penale cu privire la care a fost emisă o ordonanță neanulată de încetare a urmăririi penale, de scoatere a persoanei de sub urmărire penală și/sau de clasare a cauzei, sau de refuz în pornirea urmăririi penale ori cu privire la care a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă de condamnare, de achitare sau încetare a procesului penal.

(2) Hotărârea judecătorească definitivă împiedică pornirea sau continuarea procesului penal în privința aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazurilor când fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente au afectat hotărârea respectivă.

(3) Ordonanțele procurorului de încetare a urmăririi penale, de scoatere a persoanei de sub urmărire penală și/sau de clasare a cauzei ori de refuz în pornirea urmăririi penale împiedică pornirea sau continuarea procesului penal în privința aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazurilor când aceste ordonanțe au fost anulate.

Articolul 125

Temeiurile pentru efectuarea percheziției

(1) Organul de urmărire penală este în drept să efectueze percheziție dacă din probele acumulate sau din materialele activității speciale de investigații rezultă o presupunere rezonabilă că într-o anumită încăpere ori într-un alt loc sau la o anumită persoană se pot afla instrumente ce au fost destinate pentru a fi folosite sau au servit ca mijloace la săvârșirea infracțiunii, obiecte și valori dobândite de pe urma infracțiunii, precum și alte obiecte sau documente care ar putea avea importanță pentru cauza penală și care prin alte procedee probatorii nu pot fi obținute.

(2)

(3) Percheziția se efectuează în baza ordonanței motivate a organului de urmărire penală și numai cu autorizația judecătorului de instrucție.

(4)

(5) În cazul constatării faptului că percheziția a fost efectuată legal, judecătorul de instrucție confirmă rezultatul acesteia printr-o încheiere motivată. În caz contrar, prin încheiere motivată, recunoaște percheziția ca fiind ilegală.

Articolul 131

Procesul-verbal al percheziției sau ridicării

(1) Reprezentantul organului de urmărire penală care efectuează percheziția sau ridicarea de obiecte și documente întocmește un proces-verbal potrivit dispozițiilor art.260 și 261. Dacă, o dată cu procesul-verbal, se întocmește o listă specială a obiectelor și documentelor ridicate, aceasta se anexează la procesul-verbal. Procesul-verbal al percheziției sau ridicării trebuie să conțină mențiunea că celor prezenți li s-au explicat drepturile și obligațiile lor prevăzute de prezentul cod, precum și declarațiile făcute de aceste persoane.

(2)

(3)

(4) Procesul-verbal de percheziție sau ridicare se aduce la cunoștința tuturor persoanelor care participă la efectuarea acestor acțiuni procesuale și sînt prezente la efectuarea lor, fapt care este confirmat prin semnătura fiecăreia dintre ele. Persoanele antrenate de organele de urmărire penală în asigurarea securității nu semnează procesul-verbal de efectuare a percheziției.

Articolul 274

Începerea urmăririi penale

(1) Organul de urmărire penală sau procurorul sesizat în modul prevăzut în art.262 și 273 dispune în termen de 30 de zile, prin ordonanță, începerea urmăririi penale în cazul în care, din cuprinsul actului de sesizare sau al actelor de constatare, rezultă o bănuială rezonabilă că a fost săvârșită o infracțiune și nu există vreuna din circumstanțele care exclud urmărirea penală, informând despre aceasta persoana care a înaintat sesizarea sau organul respectiv.

Articolul 275

Circumstanțele care exclud urmărirea penală

Urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care:

8) în privința unei persoane există o hotărâre neanulată de neîncepere a urmăririi penale sau de încetare a urmăririi penale pe aceleași acuzații.

V. CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

16. Prin prezenta sesizare, se solicită Curții Constituționale exercitarea controlului constituționalității și recunoașterea neconstituționalității articolul 275 pct.8 din Codul de procedură penală, în redacția în vigoare la data întocmirii prezentei sesizări,

"Urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care (...) în privința unei persoane există o hotărâre neanulată de neîncepere a urmăririi penale sau de încetare a urmăririi penale pe aceleași acuzații",

și anume sintagma **"în privința unei persoane"** din această normă,

sub aspectul lipsei unei clarități a cercului persoanelor vizate în art.275 pct.8 al Codului de procedură penală.

Omisivarea reglementării statutului procesual al persoanelor care cad sub incidența prevederilor date vine în contradicție cu principiile constituționale, limitând drepturile și libertățile cetățeanului. Lipsa reglementărilor contravine prevederilor articolelor 4, 16, 20, 21, 23, 53 și 54 din Constituția Republicii Moldova.

VI. ALTE DATE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

17. Prevederile normei contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei inițiată la cererea subsemnatului, aflată pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

VII. LISTA DOCUMENTELOR

1. Ordonanța Procuraturii Anticorupție din 28.02.2017 privind începerea urmăririi penale (2 file);
2. Ordonanța Procuraturii Anticorupție de punere a persoanei sub învinuire din 15.03.2017 (2 file);
3. Ordonanța PCCOCS din 21.11.2016 privind încetarea urmăririi penale (8 file);
4. Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 09.02.2017 (3 file);
5. Decizia Curții de Apel Chișinău din 22.03.2016 (2 file);
6. Ordonanța PCCOCS din 09.08.2016 privind efectuarea percheziției la domiciliul subsemnatului (1 filă);
7. Ordonanța PCCOCS din 09.08.2016 privind efectuarea percheziției la oficiul subsemnatului (1 filă)
8. Încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 10.08.2016 privind autorizarea efectuării percheziției la domiciliul subsemnatului (1 filă);
9. Încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 10.08.2016 privind autorizarea efectuării percheziției la oficiul subsemnatului (1 filă);
10. Proces-verbal de percheziție la domiciliu din 18.08.2016 (2 file);
11. Proces-verbal de percheziție la oficiu din 18.08.2016 (2 file).

VIII. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

Declar pe propria onoare că informațiile ce se conțin în prezenta sesizare sunt exacte și corespund adevărului.

Cu profund respect,

Autorul sesizării

Lungu Marcel